

## KOMENTÁŘ

16. 7. 2024

## Osevní plochy v Jihomoravském kraji k 31. květnu 2024

Jihomoravští zemědělci letos oseli plochu 300 tisíc hektarů, z toho téměř 65 % tvoří plocha se zrninami (tj. obiloviny na zrno celkem a luskoviny a bílkovinné plodiny na zrno celkem). Letošní osevní plocha se zrninami 194,6 tisíc hektarů se meziročně téměř nezměnila. Zmenšila se plocha pšenice celkem, ječmene ozimého a tritikále. O více než pětinu se rozšířila plocha okopanin. Z olejnin byla proti předchozímu roku zmenšena osevní plocha slunečnice na semeno a plocha řepky.

Letošní **osevní plocha celkem** na jižní Moravě představuje 299,9 tis. ha. V její struktuře převažuje plocha se zrninami s podílem na celku 64,9 %, technické plodiny tvoří 16,6 %, na 14,9 % ploch jsou pícniny na orné půdě a 2,1 % celku patří okopaninám.

Osevní plocha **obilovin na zrno celkem** v Jihomoravském kraji je mezi kraji druhá největší a svou plochou 184,1 tis. ha tvoří 14,2 % plochy s touto komoditou v České republice. Nejrozšířenější pěstovanou obilovinou v Jihomoravském kraji je **pšenice ozimá**, kterou je letos oseto 96,7 tis. ha. Výměra pšenice ozimé je však proti roku 2023 nižší o 8,3 tis. ha. Osevní plocha **pšenice jarní** byla snížena o 16,0 % na 2,0 tis. ha.

Proti loňsku jihomoravští zemědělci rozšířili osevní plochu **ječmene jarního**, kterým letos bylo oseto 24,0 tis. ha, což přesahuje skutečnost loňského roku o 12,3 %. **Ječmen ozimý** je na 14,0 tis. ha, proti předešlému roku je tato plocha o 2,2 % menší.

Osevní plocha **žita** v Jihomoravském kraji o výměře 2,0 tis. ha je o pětinu vyšší než v roce 2023. Plocha **ovsa** (2,0 tis. ha) se meziročně zvýšila více než o polovinu. Naopak výměra **tritikále** (1,7 tis. ha) se meziročně propadla o 30,1 %. Osevní plocha **kukuřice na zrno** se letos rozšířila, a to o 3,2 tis. ha, na letošních 37,9 tis. ha. Plocha kukuřice je mezi kraji nejvyšší a tvoří více než polovinu republikového celku.

V mezikrajském porovnání je Jihomoravský kraj druhým největším pěstitelem **luskovin na zrno**, prvenství drží Středočeský kraj s plochou 13,9 tis. ha. V letošním roce se luskoviny na zrno pěstují na jižní Moravě na 10,5 tis. ha, loni to bylo na 9,0 tis. ha. Nejčastěji vysévanou plodinou je **hrách na zrno**, kterým letos jihomoravští pěstitelé oseli 9,9 tis. ha, což je o 18,9 % více než v roce 2023.

Rozloha osevních ploch, na kterých se pěstují **okopaniny**, meziročně vzrostla o 23,0 % na 6,2 tis. ha. Zvýšila se osevní plocha jak **brambor celkem** (o 30,6 % na 1,7 tis. ha), tak osevní plocha **cukrové řepy** (o 20,6 % na 4,4 tis. ha).

## KOMENTÁŘ

Tab. 1 Plochy osevů v Jihomoravském kraji k 31. květnu

Plodina	Výměra (ha)				Struktura ploch osevů (%)			Podíl Jihomoravského kraje na České republice (%)		
	2023	2024	rozdíl 2024-2023	index 2024/2023 (%)	2023	2024	rozdíl 2024-2023 (p. b.)	2023	2024	rozdíl 2024-2023 (p. b.)
<b>Osevní plocha celkem</b>	299 969	299 915	-54	100,0	100,0	100,0	x	12,4	12,4	-0,0
<b>Zrniny celkem</b>	194 798	194 574	-224	99,9	64,9	64,9	-0,1	14,1	14,4	0,2
<b>Obiloviny na zrno celkem</b>	185 825	184 114	-1 711	99,1	61,9	61,4	-0,6	14,0	14,2	0,2
Pšenice celkem	108 908	100 826	-8 082	92,6	36,3	33,6	-2,7	13,3	13,0	-0,3
Žito	1 647	1 976	329	120,0	0,5	0,7	0,1	6,7	8,1	1,5
Ječmen celkem	35 652	37 972	2 320	106,5	11,9	12,7	0,8	11,1	12,0	0,9
Oves	1 327	2 001	674	150,8	0,4	0,7	0,2	3,1	3,8	0,7
Třitikále	2 434	1 701	-733	69,9	0,8	0,6	-0,2	5,8	3,9	-1,9
Kukuřice na zrno	34 695	37 883	3 187	109,2	11,6	12,6	1,1	47,1	50,2	3,1
Pohanka	218	305	87	139,8	0,1	0,1	0,0	10,1	13,1	3,0
<b>Luskoviny a bílkovinné plodiny na zrno celkem</b>	8 973	10 460	1 487	116,6	3,0	3,5	0,5	17,3	17,8	0,5
Hrách polní na zrno	8 331	9 902	1 571	118,9	2,8	3,3	0,5	17,7	18,8	1,0
<b>Okopaniny celkem</b>	5 039	6 198	1 159	123,0	1,7	2,1	0,4	6,3	7,0	0,7
Brambory celkem	1 318	1 721	403	130,6	0,4	0,6	0,1	6,3	7,6	1,3
Řepa cukrová	3 676	4 433	757	120,6	1,2	1,5	0,3	6,3	6,7	0,5
<b>Technické plodiny celkem</b>	53 528	49 662	-3 867	92,8	17,8	16,6	-1,3	11,2	11,1	-0,1
<b>Olejniny celkem</b>	52 856	48 924	-3 932	92,6	17,6	16,3	-1,3	11,2	11,2	-0,1
Řepka celkem	31 759	27 915	-3 845	87,9	10,6	9,3	-1,3	8,4	8,1	-0,2
Slunečnice na semeno	12 611	10 651	-1 960	84,5	4,2	3,6	-0,7	63,7	64,9	1,2
<b>Pícniny na orné půdě celkem</b>	41 787	44 769	2 982	107,1	13,9	14,9	1,0	9,2	9,0	-0,2
Kukuřice na zeleno	19 886	22 100	2 214	111,1	6,6	7,4	0,7	9,3	9,4	0,1
Vojtěška	11 402	11 090	-313	97,3	3,8	3,7	-0,1	17,2	16,8	-0,4
<b>Zelenina konzumní celkem</b>	2 825	2 934	109	103,9	0,9	1,0	0,0	24,8	24,6	-0,2

**Olejniny celkem** bylo letos v Jihomoravském kraji oseto 48,9 tis. ha, což je o 3,9 tis. ha méně než loni. Ve struktuře osevních ploch s olejniny převažuje **řepka celkem** s podílem 57,1 %. Touto plodinou je oseto 27,9 tis. ha, a to je o 12,1 % méně v porovnání s předešlým rokem. **Slunečnice na semeno** zabírá plochu 10,7 tis. ha, proti loňsku je o 15,5 % nižší, přesto je to mezi kraji výměra největší (64,9 % osevní plochy s touto plodinou v ČR). Osevní plocha **sojí** je 4,4 tis. ha a meziročně je o 7,2 % vyšší, tj. o 299 ha). **Mák** se letos pěstuje na 3,3 tis. ha, což je o více než dvě třetiny větší výměra než loni a zaujímá tak třetí největší plochu mezi kraji.

Z **pícnin na orné půdě celkem**, kterými bylo v Jihomoravském kraji oseto 44,8 tis. ha, zabírá 49,4 % plochy **kukuřice na zeleno**, její osevní plocha se proti loňsku zvýšila o 11,1 % na 22,1 tis. ha. Osevní plocha **vojtěšky** se snížila o 313 ha na 11,1 tis. ha.

## KOMENTÁŘ

**Konzumní zelenina celkem** byla v letošním roce na jižní Moravě vysazena na 2,9 tis. ha, což je o 3,9 % více než loni. Největší část plochy oseté zeleninou zabírá **cibule** (429 ha), tato plocha je meziročně o 15,5 % vyšší. Druhou nejrozšířenější zeleninou je **paprika**. Jihomoravští zemědělci ji pěstují na 270 hektarech a jsou jejím největším producentem s 96,9% podílem osevní plochy na republikovém celku. Jihomoravský kraj je také největším producentem **hlávkového zelí** v České republice. Touto komoditou bylo oseto 224 ha a osevní plocha se oproti loňsku zvětšila o 11,1 %. **Okurky nakládačky** se pěstují na 104 ha, což je o 5 ha více proti skutečnosti roku 2023. Meziročně se téměř dvojnásobně rozšířila plocha pro pěstování **rajčat** (185 ha) a zaujímá tak 80,4% podíl na republikovém celku.

**Kontakt:**

Bc. Zuzana Švehlíková  
Krajská správa ČSÚ v Brně  
T: 542 528 230  
E: [zuzana.svehlikova@csu.gov.cz](mailto:zuzana.svehlikova@csu.gov.cz)

**Související informace:**

[Soupis ploch osevů - k 31. 5. 2024](#)

[Veřejná databáze ČSÚ - zemědělství](#)